

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

De Tempore

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, 1631

Quam sint surdorum mutorumq[ue] varia genera, Sermo

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47044](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47044)

T. VI
21

stra, omnem reatum & culpam nobis tribuentes, & rigida nos ipsos censura accusantes.

Et præcepit illis, ne cui dicerent: Quanto autem eis prædicabar, tanto magis plus prædicabant, & eo amplius admirabantur, dicentes: Bene omnia fecit: & surdos fecit audire, & mutos loqui.

Præceptum Christi miraculum tacere volentis non obligat se turbam.

Inobedientiam nullam incurrisse turbam, Christo miraculum tacere volenti non obedientem.

Quod Christus miraculum tacere voluit, non fuit, ut gloriam timeret humanam, sed ne nobis deesset exemplum humilitatis, quo ostenderet in seipso, quod quantum in se erat, noluit manifestari aut prædicari miraculum. Præceptum igitur hoc Christi, nihil aliud fuit quam humilitatis eius indicium, ideo conscientias auditorum non obligabat ad peccatum inobedientiae quia non præcepit ut omnino ita vellet fieri, sed indicauit, quæ humana sua esset voluntas, qua non appeteret publicari. Hac autem eius voluntate humillima intellecta, eo magis turba flagrabat feruebatque studio deuotionis erga eum: & quo magis ille prohibebat, eo magis illum humilem exaltari, honoreque dignum turba æstimabat: ideo etiam eo maiori prædicabat studio, non animo Christo non obediendi, sed zelo ac desiderio Christi gloriam non supprimendi. Indignum enim illis videbatur, imo obnoxios se fore peccato arbitrabantur, si Christi gloriæ suo quietam silentio subraherent. Hac ratione non peccauit turba Christo non obediens, quia illum non animo prohibendi sed animo (ut res erat) humiliandi, atque nudam voluntatem suam declarandi locutum rata est. Quia in re sibi necessario incumbere turba putabat ut si Christus vellet se nimum humiliare, ipsa turba euulgaret in eius gloriam miraculum. Aedificat nos filij studium humilitatis in Christo, ædificat nos quoque deuotionis studium in turba. Simus itaque in nobis ipsis nos humiles, sed aliorum nihilominus honorem famamque zelemur. Quo & ab alijs nos optemus neciri, & ut eo magis taceatur de nobis, alios cupiamus præferri ac honorari. Præstet hoc nobis Dominus noster Iesus Christus, qui est benedictus in secula, Amen.

SERMO IN EADEM DOMINICA.

Quam sint surdorum mutorumque varia genera.

Matth. 15.

Surdorum spiritus litera genera diuersa.

Adducunt Iesu sermone & mutum, & deprecabantur eum ut imponat illi manum, Marci VII. Ob Iudæorum persecutionem Christus Dominus noster paululum declinasse perhibetur in fines Tyri & Sydonis, vbi nobilem prædam, mulierem scilicet illam Chananazam diabolo abstrulisse legitur. Non igitur diu moratus ibi, dum redijt, in occasionem aliorum miraculorum incidit faciendorum. Quorum vnum tanquam præcipuum Marcus hic refert de surdo & muto. Huius miraculi ut ædificationem suscipiamus, inquirendum nobis est quid per surdum, quid rursus per mutum nobis voluerit significari. Surdus etiam vehementem vocem, sonumve, aut clamorem non percipit. Intelligitur igitur peccator qui seipsum ignorat, nec conscientiae suæ cultum aut curam habet. Clamat enim in quouis homine

homine synteresis vermisy conscientia, qui rodere ac pungere nō desinit de-
 linquentem, illum iudicans, illum puniens, illum denique arguens. Nam si
 nullus etiā foret prædicator, si nullus doctor nihilominus conscientia lu-
 me ipsam nos continue doceret, nos arguit, nos monet, & nos etiā iuxta quod
 iustitia exigit, cōsolatur. De hoc lumine dicit Psalmus: *Signatum est super nos* Psalm. 4.
lumen vultus tui Domine. Hunc autem clamorem, hunc vermem in inferno,
 ve poenam, præ alijs intolerabilem sustinent damnati. Seipsum enim vitu-
 perant, seipsum odiunt, seipsum damnant, quia in vita olim sua noluerunt
 clamorem audire obstrepentis conscientia. Itaque conscientia quasi duos
 habet præcones. Primus, antequam pecces, terret te, & dicit: *Non concupis-*
cer. Item: *Quacunque hora peccaveris, morte morieris.* Hic præco, id est, hæc vox
 ac præmonitio seu comminatio, quæ nobis inferitur ante perpetrationem
 peccati, signatur per Angelum, qui Baalam ad maledicendum Israeli pro-
 ficiscens occurrens aduersabatur, stans euaginato gladio aduersus eum: qui
 illi quoque mortem est minatus si contra voluntatem Domini quicquam
 ageret aut loqueretur. Hic igitur præco clamat ne peccemus. Alter præco
 mittitur post peccati perpetrationem, & hic vocatur dolor. Sedata enim
 concupiscentia mala, meditatur peccator inestimabile bonorum dispen-
 ditum, quod passus est. Inde oritur poenitentia & dolor, aut salubris in fide
 & spe, aut infructuosa per desperationem. Vno autem peccato commisso
 dissipatur bonorum vniuersitas, vt si centum mille haberes virtutes, per
 vnius peccati mortalis admissionem ad vnum omnes intereunt. Iuste igitur
 peccatum vocatur mortale, quod animam, cum sitq; bona & diuicias ani-
 mæ interimat ac tollit, conscientiam quæ solam & obiurgantem ac roden-
 tem seipsam relinquit. Hic nuncius signatur nobis per seruum seu puerum
 Iob, qui in calamitatibus singulis alijs pereuntibus euasit solus, vt calami-
 tem, ait ad Iob, nunciarem tibi. Hoc modo vermis ille conscientia semper
 nobis insinuat damna peccati. In grauisimo autem periculo versantur, qui
 hanc in se synteresim & conscientia stimulum non sentiunt. Qui, inquam,
 ad illius clamorem surdi sunt, vt etiam absque timore peccent. Isti difficul-
 ter ad iter salutis reducuntur. Super illos ingemiscat Christus oportet, quo
 & illi super se ingemiscant. Secundo, est surdus qui non audit Deum admo-
 nentem aut terrentem, quo affectum concipiat emendationis & compun-
 ctionis. Priorem conscientia stimulum non pungebat, hunc Dei respectus,
 aut timor non inuitat. Eam ob rem timendum quoque nobis est, quibus
 leguntur multa, prædicationes exhortationesque fiunt crebra: sed aride re-
 ceditur consuetudine vt accessimus frigidi, ad meliora prædicatione aut
 lætatione in nullo mutati. De huiusmodi per Esaiam Dominus loquitur con-
 querens: *Quis cæcus nisi seruus meus? & surdus nisi ad quem misi nuncios meos?* Esaiæ 42.
Sequitur autem: O Israel qui vides multa (in lege scilicet & prophetis) nonne custo-
das ea, videlicet ea quæ seruanda præcipiuntur? Et qui apertas habes aures, non-
ne audies, id est, nonne obedies? Non ergo omnes qui corporis audiunt au-
ribus, aures pariter habent cordis cuiusmodi Dominus postulat. Vnde qui-
busdam inter quos surdi eiusmodi erant, qui cordis non audiebant aures,
dicebat Dominus: Qui habet aures audiendi audiat. Aures igitur cordis
requirebat. Lucæ 9.

EEEE Tertio

T. VI
21

1. Thef. 4.

Tubam nouissimam izti audient qui un, & qui iustis.

Hieron.

Math. 23.

Hebr. 12.

Genes. 4.

Sanguinem Christi trifariam clamore contra peccatores. Hebr. 9.

Sanguis Christi quid clamat ad nos.

Creaturarum vniuersitas quid clamat ad nos. angustio.

Tertio surdus est, qui non audit, hoc est, qui non cogitat tubam illam, ad cuius sonitum omnes resurgemus mortui, de qua Theffalonicensibus scribit Paulus: Ipse Dominus in iussu & voce Archangeli, qua scilicet mortui suscitabuntur, descendet de celo. O quam laeti tunc tubam illam audient, qui modo non sunt surdi ad illam premeditandam, & qui ad obediendum Deo patentes semper Deo offerunt aures. Heu quam infeliciter & tristes tunc audient, qui hanc nouissimam tubam audire modo noluerunt. Heu quanta tunc erit vltantium infelicitas, quando illorum animae ex poenis & cum poenis venientes sociabuntur denuo suis corporibus cum duplici tormento. Corpora enim damnatorum post iudicium cum animabus penitentur. Haec tubam beatus audiebat Hieronymus, dicens: Siue comedam, siue bibam, siue aliud aliquid faciam, semper videtur in sonare auribus meis terribilis illa tuba: Sargite mortui, & venite ad iudicium. Surdus quoque est qui tonitru diuinæ sententiæ non audit, qua horribili terrore Dominus his qui à sinistris erunt, dicit: *Ite à me maledicti in ignem aeternum, qui paratus est diabolo & angelis eius.* Quarto, surdus est peccator, qui clamorem non audit redemptoris nostri, scilicet istum, quo sanguis Christi pro nobis rufus ad nos clamat, quemadmodum ad Hebræos Apostolus dicit: *Accessit ad meditatores testamenti noui Iesum, & sanguinis asperfusionem melius loquentem quam Abel.* Manifesta historia ex Genesi narrat, quomodo Cain fratrem suum occiderit, interrogatusque à Domino, ubi Abel esset eius frater, respondit Cain: *Nunquid ego custos sum fratris mei?* Cui rursus Dominus: *Ecce, inquit, vox sanguinis fratris tui clamat ad me de terra.* Si sanguis Abel ad Dominum clamauit aduersus Cain de terra, quomodo sanguis Christi non magis clamat aduersum nos ingratos, pro nobis ociose effusus super terram? Quod enim gratis effusus sit, quod ociosus atque sine fructu maneat Christi sanguis, quod denique non aestimeretur sanguinis tam preciosi effusio, extra, et me, & ex omnibus nobis est manifestum, quotquot redemptori nostro ingrati, & inobedientes sumus. Clamat autem Christi sanguis primo contra nos, propterea quod pro nobis effusus sit. Si quidem peccata nostra occiderunt Christum. Deinde sacrosancto huic sanguini clamandi est occatio, quod propter nos quoque fusus sit, quia mundat nos ab omni delicto. Tertio, clamat Christi sanguis contra nos, propterea quod non solum speratur, sed conculcatur etiam: quandoquidem nulla Deo refertur gratitudo ab his, pro quibus effusus est, sed eadem peccata, pro quibus Christus mortuus est, etiam idem ipsi denuo committunt, quo, quantum in se est, Christi sanguinem denuo fundunt. Quid igitur clamat sanguis Christi aduersum nos? Hoc clamat, ne eadem aut similia alia quæ peccata faciamus, cuiusmodi fuere pro quibus Christus est mortuus, ne Christi passionum contemptores, eadem, pro quibus est passus, iteremus. Quinto, surdus est, qui clamorem non audit vniuersitatis creaturarum, hunc scilicet clamorem, quo nos ad Dei incitant amorem. Quapropter non insipienter Augustinus dicit in libro soliloquiorum: *Domine caelum & terra, & omnia quæ in eis sunt, dicunt mihi vndique vt amem te: nec cessant hoc dicere omnibus, nisi sint inexcusabiles.* Circumspice iam volucres caeli, bestias terræ, piscesque qui morantur in aquis, & omnia quæ in cibum, in alimoniamque tibi data sunt,

ta sunt
storem
Domini
Deum
derem
tor ser
ad m
colum
narus
hoc id
aliud
quoqu
dehere
est) cre
mur er
mus au
perlo
ret, qu
se, & n
at fruct
iulmo
vocen
ra dici
accipie
filium
peccata
dicit, p
gas eri
er, ve
ad inte
enim
ligunt
noluit
pterea
que ad
sus er
ster, si
facis.
Est pec
nim ei
nus ca
nus ra
serati
pudo
propt
recun

ta sunt, aut in solatium: quid aliud ad te clamant, quam ut diligas benefactorem tantum, amatorem tantum, tam fidelem Patrem, tam misericordem Dominum, qui pascit, qui regit, qui creavit te? Ligna clamant ut diligamus Deum; quæ nobis prouidit, unde à frigidibus, à pluuia & vento nos defendemus. Sol, luna, stellæ, imber & omnes creaturæ, tot radices herbarum, tot seminum herbarumque virtutes, quid clamant aliud quæso, quam quod ad ministerium, vsum ac solatium nostrum ipsa creata sunt, & propter nos coluntur, & ut eundem redamemus, qui illa subiecit nobis? Sanctus Bernardus se dixit magis inter fagos & nemora doctum, quam ex libris. Certè hoc ideo, quia ea quæ creaturæ loquebantur illi, ipse intellexit. Nihil enim aliud agunt, quam quod prædicant creatorem suum. Sed hic prohi dolor quoque creaturis (licet vtamur) abundanter nihil tamen ex creaturis (vt dicitur) ad creatoris amorem trahimur. Nam & plerumque quod deterius est) creaturis non solum non ad gloriam, sed ad contumeliam quoque vtimur creatoris. Sexto, est alia surditas, quam diabolus auget, qua obturamus aures ad clamorem pauperis, cum tamen non pauper, sed Christus in persona pauperis clamans respiciendus sit. Attendendum quoque nobis fore, quod Sapiens dicit: *Qui obturat aurem suam ad clamorem pauperis, clamabit ipse, & non exaugetur.* Aures habere patentes ad misericordiam, quam sit vtile ac fructiferum monstrant Cornelius Centurio vir religiosus, Tobias, & huiusmodi alij. Septimo, surditas quædam est, quæ homini aures claudit ad vocem fratris veniam petentis, ne remittat iniuriam, de quo pariter scriptura dicit: *Homo homini seruat iram, & à Deo queret medelam?* Quasi diceret: Non accipiet, sed mensura qua mensus fuerit remetietur ei. Seruandum igitur consilium Ecclesiastici dicentis: *Relinque proximo nocentem, & tunc deprecanti tibi peccata soluentur.* Expende verba: Relinque, inquit, proximo nocenti te. Non dicit, precanti aut roganti, sed nocenti te: & iuxta Domini præceptum, diliges etiam inimicos tuos benefaciens his qui oderunt te. Neque enim sufficit, ut iniurias remittas, quo ad externam reconciliatiõnem, nisi etiam, quod ad internam cordis pacem & tranquillitatem attinet, charitatem serues. Sunt enim qui foris peccata dimittunt, intus tamen eos qui se offenderunt non diligunt. Contra hos promulgatur sententia Christi de illo, qui conserui sui noluit misereri post misericordiam acceptam à Domino: cui dicitur propterea, ut omnia etiam sibi dimissa inter tormeta redderet, quæ deberet, vt que ad nouissimum quadrantem, quia noluerit conserui misereri, sicut ipse erat à Domino miserum, additurque: Sic faciet vobis omnibus Pater vester, si non vnusquisque fratri suo remiserit ex cordibus vestris. Et de hoc satis. Restat ut intelligamus etiam quæ sit mutitas, quæ hic reprehenditur. Est peccator primo mutus, qui sua non valet peccata confiteri. Claudicant enim ei diabolus os, & facit mutum. Nec mirum. Possidet enim fortis armatus castrum suum, & portam, per quam foret eiciendus, claudit. Nihilominus tamen curauit Dominus mutum hunc hodiè, eiusque vinculum lingue relaxauit. Vinculum lingue confessionem impediens, triplex est. Primum est pudor, vt accidit in peccatis turpibus, quæ vix in confessione nudantur. Imo propter reuelandi difficultatem peccata quædam vocantur muta, quia vrecundum est illa nominare, seu de illis loqui. Proinde Apostolus ait:

Creaturæ
creatorem
suum aman-
dum prædi-
cent.

Bernard.

Prover. 11.

Actor. 9.

Tob. 4.

Eccle. 18.

Math. 7.

Eccle. 18.

Luce 6.

Math. 9.

Luce 11.

Vinculum
lingue con-
fessionem im-
pediens tri-
plex quod.

T. VI
21

Ephes. s.
Pudor confi-
tendi quom-
modo vin-
catur.
Naum. s.

Qua in occulto sunt ab ipsis, turpe est dicere. Pudorem hunc confitendi vincere debet timor Dei, timorque diuini iudicij. Tunc enim manifestabuntur omnibus, & Angelis & hominibus omnia peccata nostra, & vniuersa ignominia nostra, pandetur. De hoc per Prophetam Naum dicit Dominus: *Reuelabo pudenda tua in facie tua, & ostendam gentibus nuditatem tuam.* Parua igitur est consolatio coram homine vno peccatum suum celare, & coram vniuerso populo, imo coram Angelis Dei tandem confundi. Secundum vinculum impediens eloquium in confessione, faciensque mutum, est ipsa impunitas. Vincit primo verecundia seu pudor, ne confitearis peccatum. Victus semel per pudorem, vt in confessione audeas Spiritui sancto mentiri, peccatorum tuorum quaedam confitens, & quaedam confiteri renuens, minus Deum timebis, & sapius posthac eris in confessione mutus. Primo enim cum timore tacebas tremulus vehementer conscientia remordente. At vbi sapius id feceris, hebetabitur in te aculeus conscientiae, vt audeas sacramento confessionis, imo Christo atque Spiritui sancto fictione mendaci contumeliam facere, quia timor à te recedit Dei: crescet verò in te audacia & Dei contemptus. Quia enim, vt Ecclesiastes ait, *Non profertur cito contra malos sententia, absque timore vilo filij hominum perpetrant mala.* Et alius: Ne igitur dixeris, Peccavi, & quid mihi accidit mali? Sed audi quod sequitur etiam: *Altrimum est patiens, & redditor.* Quanto enim diutius expectat, eo punit grauius. Quod

Eccle. s.

Eccle. s.

Valerius.

Spes temeraria vi facit in minem differre confessionem.

Valerius, quamuis paganus non ignorabat, dicens: Lento gradu ad vindictam procedit Deus: sed tarditatem supplicij grauitate compensat. Tertium vinculum quod retinet linguam, mutamque facit, praesertim ad confitendum, est spes temeraria, inconsultaque praesumptio alio tempore confitendi & corrigendi te, quasi in tua situm sit libertate, cum velis posse peccare, cum iterum velis, eadem peccata per dolorem poenitentiae posse delere. Si in tua habes potestate posse pro peccatis dolere quoties volueris, sic ideo etiam in tua voluntate abstinere à peccato, pro quo, vbi peccaueris, iterum dolere sulte proponis. Modo, inquam, dole, & poenitendum aut dolendum quid non committe. In horum numero reperiuntur multi, qui ita ad extrema vsque vitae expectant, poenitentiamque ac veram confessionem differunt, vt tunc confiteri, quando amplius non possunt peccare, velint. Haec confessio plerunque est necessitatis, non charitatis, quae parum consolatur moriturum. Modo igitur vincula tua cuncta dirumpe, & calcatum diabolum euome, & sanaberis in anima. Porro differre ad mortem, si volueris poenitentiam, reuera non habeo quo te consolari possim vt salueris. Audi sanctum Augustinum Si quis positus in vltima necessitate accipit poenitentiam, fateor vobis: Non ei negamus quod petit, sed non praesumimus, quod bene hinc exit. Poenitentiam dare possumus, securitatem non possumus. Nunquid dico, damnabitur? Sed nec dico saluabitur. De eo loquitur, qui poenitentiam suam ad mortem vsque differt. Vis ergo à dubio liberari? Age poenitentiam dum sanus es. Si sic agis, dico tibi, quia securus es. Tene certum, & dimitte incertum. Si enim peccata tunc vis deserere, quando amplius non potes peccare: non tu deseris peccata, sed peccata deserunt te. Non audere igitur aut nolle confiteri peccatum, est mutitas. Deinde est alia mutitas (vt ita dixerim) qua, vbi loquendum fuerit, necessario quis tacet, & quan-

Poenitentiam ad mortem vsque differre quam sit periculosum Augustin.

Mutitas periculosa quae

rum in se est, iniquitati consentit. Vides enim iniuriam fieri proximo, vides irrogandam innocenti infamiam, audis contumeliam fieri iusto, & cum prohibere possis aut emendare, ne denuo fiat, taces: silentium hoc est animæ inimicum, & mutitas peccatum habens. Vide tamen ut in excusanda propugnandaque cuiuspiam innoceatia, & ut iniuriam depellendo, aut iniquo renitendo, modum modestiamque serues, ne non solum nihil proficias, sed etiam magis exacerbés, charitatem offendas ac lædas. Ideo cum tranquillitate argue, cum mansuetudine proximum excusando tuere. Eodem enim tempore quo turbatus fueris nihil efficies in eo, qui tibi inique aduersatur. Neque enim diabolus diabolum expellit, nec iratus sanabis iratum. Si igitur aliter non potes, expecta donec transeat ira tua. Simili modo tenemur loqui quoque, & mutos nos esse haud deest pro veritate, pro iustitia, pro virtute, pro Deo. Sed hoc tibi, ubi locutionis tuae speratur fructus. Et hoc quoque necesse est, ut fiat modeste, cum conditionibus, circumstantiisque iustis ac necessarijs. Est tertio mutitas, videre aliquem delinquere ex ignorantia, & illum non reuocare, non instruere, & à peccato seruare. Itaque hi surdi, hi muti sunt, quos Dominus curat. Curet ergo rogemus nos quoque pijsissima eius misericordia, ut nihil in nobis resideat, quod suæ beneplacitissimæ displiceat voluntati, qui cum Patre & Spiritu sancto est benedictus in secula, Amen.

Loqui pro
veritate de-
fensioe qui-
do debeat
mus.

DOMINICA XIII. POST DOMINICAM SAN-
ctæ Trinitatis, Epistola B. Pauli Apostoli ad Galat. III.

Abramæ dictæ sunt promissiones & semini eius. Non dicit: Et seminibus, quasi in multis: sed quasi in vno. Et semini tuo, qui est Christus. Hoc autem dico, testamentum confirmatum à Deo, quæ post quadringentos & triginta annos facta est lex, non irritum facit ad euacuandam promissionem. Nam si ex lege hereditas, iam non ex promissione. Abramæ autem per repromissionem donauit Deus. Quid igitur lex? Propter transgressores posita est, donec veniret semen, cui promiserat, ordinata per Angelos in manu mediatoris. Mediator autem vnus non est, Deus autem vnus est. Lex ergo aduersus promissam Dei? Absit. Si enim data esset lex, quæ posset viuificare, verè ex lege esset iusticia. Sed conclusit Scriptura omnia sub peccato, ut promissio ex fide Iesu Christi daretur credentibus.

PARAPHRASIS IN EANDEM EPISTOLAM.

Contra Galatas pugnat Paulus in hoc maxime, quod hi legem putabant veterem obseruandam tanquam salutari necessariam, malè instructi à pseudoapostolis, post sanam eruditionem Pauli (qui ab illis recellerat, alijs quoque gentibus prædicaturus) errorem hunc illo interim absente prædicantibus. Quapropter in tota epistola astruit legem Mosaicam nunc non esse necessariam, quia non per illam, sed per fidem Domini nostri

EEEE 3. Iohs